

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 1. Obstupesce Christum retrogradi, vt olim Sol tempore Ezechiæ retrogressus est, causam inquiramus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

Vero verius, illis aliud non dabitur signum, nisi Ionæ Prophetæ. Ex hac occasione procedit Christus, illisque eternæ damnationis intimat sententiam; quasi quorum diabolus iam plenam obtineat possessionem; & discutsum suum concludit: declarans quod ut matrem fratres ac sorores habeat eos, qui patris sui fecerint voluntatem; Hoc in nobis implebitur diuinæ gratiæ subsidio, quam intercessione Reginæ cœlestis imploremus, eam pè salutantes. Ave Maria.

§. I. Obstupescit Christum retrogradi, ut olim sol tempore Ezechie retrogressus est, causam inquiramus.

D. Dionysius Areopagita, diuinus Astrologus (Refertur in Gloriâ ordinaria) non tantum ob frequentatas Athenas, quantum ob perceptas D. Pauli lectiones, cœnuit quod licet sapientia non sit admirari, ut ait Aristoteles, se tamen sapientissimos Babylonie Principes, de monstrarunt: quando summo stupore perculsi admirati sunt sois retrocessum tempore Regis Ezechia (vt narrat Sp. Titus S.) ad hoc eum maxima mouebantur ratione. Nota cum Ets legitur historia, quam idcirco saepè numero facit texius commemorat. Infirmatur in Hierusalem Rex Ezechias, cui Vates Ileras ex ore Dei vicina mortis indicat horam: Morieris in non viues. Conuersus ad parietem ingenuit Rex ac scutum: Diuinam implorauit misericordiam, cutis miserius Dominus latam revocat sententiam, viæ dies ad quindecim annos extendit. Ut vero illi huius promissionis fidem afferuat: hoc ei dat signum: ut Sol, qui iam cursu velociter tenetebat al. Occidentem; nec ab expleto cursu multum aberat, ita retrocederet, & quasi præteritam viam reperiret, vmbriamque reiueretur per lumen, quibus iam descederat in horologio Achaz: quem ac si à quarta vel pertinâ, retrogressus esset ad sextam ma-utinam: adeo ut cum dies vergeat ad osculum, excepit de nouo reclatecente.

Ve autem erant cœnientes sapientes Principes Babyloniorum, & suis Astrolabis calorum mortis metiebantur, solisque passus considerabant, Solen fuisse retrocessum, annotarunt: Admitantur: Quid hoc? quod Sol tantum fit retrogressus, & repediat dies iter quod iam confecerat: qui cum iam proximus esset Occidens, versus Orientem remearit? quæ manus adeo fortes? Quid huic oppositum, quod nedum portuerit illius cursoris Gigantei detinere velocitatem, re-

rum & insuper ad regressum compulerit? Hoc prodigium adeo sive admirati, ut Babyloniam Hieropolymam miserint legatos: Vt interrogarent z Paralip. de portento. Nec sine causa admirati sunt, (at D. 32.31. Dionysij) & causam tam insoliti, & præternaturalis prodigiij, quale erat solis retrogressus, sciendi sunt. Maior longè nobis hodie ratio suppetit admirationis, dum solem nostrum cœriminus contra confutem suum cufsum in tuncum retrogradi. Sol Diuinus est Christus, ut ipse sibi nomen imponit: Ego sum lux mundi, tellante D. *Iohn. 8.12.* August. Deinde sub codem Hieroglyphico cum *Tract. 34.* cœlestis Pater orbi condixerat mittendum; per in iouan. Prophetam: Vobis timenterib[us] nomen meum orie. *Malach. 4.2.* Sol in istis, & sanctis in penu eius: Tam er. *4.2.* ler, ut David figura inhærens, dicat: *Exultauit Ps. 18.6.*

vs *Gigas ad currendas vias: à summo celo &c.* nec est qui se ab condit à calore eius. Cuius veritatem nobis insinuat eius. Apostolus D. Petrus, dum de Christo testatur: Qui pertransit bene- *Ab. 10.* faciendo, & sanando omnes. *32.*

Alludere videtur D. Petrus ad id, quod de Sole prædicat Ecclesiasticus: eius extollens pulchritudinem, activitatem, & celeritatem *Sol uox* *Eccle. 43.* admirable, opus excelsi Festinans uicerit; pariter exponit beneficium, quod omnibus illo itinere præstat creaturis, ut quasi ipse eas inuestiget, suam committet lucem, & cum illa, visitato, quia quæque secundum speciem suam, ac natum indigit creatura. *Sol illuminans per omnia* *Ecc. 42.* respexit, & gloria Domini plenum est opus eius. *16.* Virtutem enim dat terra herbas germinant, arboribus fructus producendi, animalibus catulos generandi, & educandi: Ecce sol noster Diuinus: Qui pertransit benefacendo, & sanando omnes. Mundum percudit totum, totis manibus effundit beneficia, cunctorum vota petentium exaudit: Cœco præflas, ut videat: leproso, ut munderit: clando, ut ambulet: paralyticu, ut cœri levitatem curat: mortuo, ut resurget: denique concitos inquit, omnibus se liberalis ac beneficis offert: Venite ad me omnes, qui laboratis *Matt. 11.28.* &c. Hodie vero cœriminus, & admiramus solem illum diuinum, non tantum in curlo suo listen- tem, sed remeantem, & quæ ad ultimam lineam, qui nedum diuinos suos recolligat radios, id est miracula sua suspendat, sed illa potentibus neget, nec id quidem pro patro temporis interstitio, sed pro semper. *Signum non dabitur ei.* Parum est quod illa potentibus neget, infuper & eos pu- dore confundit, verbis aggreditur acerbioribus: excipit ut generationem malam, ino pessimam, homines quibus omne paratur malum, homines

ita Dei viudicet expositos, ut misericordi sine homines inauspicatos, quos diabolus sibi praedam austertempiteram. Quid hoc Dominus? Ex quo talis? An non ille, quem Pater aeternus Moysi promittens, hoc nomine compellat *Omne bonum Ostendam tibi omne bonum*? Si boni natura ea sit, vt se alii quoque comunicent, & quod maius bonum, magis se communicet, quomodo triplum alii negas? Dum te tua describit spousa, membrum de tuo sic proloquitur guttura: *Guttur illius suauissimum*. Legunt Septuaginta: *Guttur eius juuantes*: Fons omnis dulcedinis. Notat D. Gregor. Guttur esse quoddam concavum, vbi vox formatur, quam ore exprimimus. Et sicut, si in concavo faccari formauerit fons, quanta inde manaret aqua, dulcisima foret: Ita cum sponsi guttus sit concavum totius dulcedinis, quotquot in eo verba formabantur, per os exprimenda, ipsa sit oportet suauissima, imo ipsa dolcedo. Qui igitur fieri potest, ut modò profiliant verba adeo amara, adeo desolatoria, quæ hæc tanta nouitas? Quis te, ò Sol celestis coegerit, adeo de solito cur suu retrogradi? Admiremur & nos, vi illi Babylonici Sapientes solis hunc regressum: & huius portentis causas inquiramus.

§. 2. Non commonetur Christus, eo quod si gna petant, quinimmo non petentes, fert molestie.

D 4 **O**mnes Sancti tractantes præsens Ehangium, inquirunt, quid hic interuenierit, occasio, quòd ideo Christum commouerit. Quid est quod ei bitem mouerit? quid tam acriter eum momordit? quid tam amarum reddidit, pupigit, exacerbavit? Philosophemur. Num forte stomachatus est, eo quod accellerint signa petentes? Minime; quia absit ut Deus stomachetur eo quod quidquam ab eo postules, quin potius, angorem illi prebes, dum nihil postulas. Mulier cuius vbera sic lacte turgent, ut crepant, & sponte distilvent, filio non stomachatur, quòd illa requirat. Quam repleta & turgida sunt duo Dei vbera, exuberant potestate, exuberant voluntate, quæ sponsa tanto Cant. 1.2. pere commendat. *Meliora sunt vbera tua vino.* Conquiescit Deus, quoties ad illa accedit vbera, quoties eius requiri beneficia, & nostre modo loquendi, conqueritur, quod nullus sit, qui ea desideret. Hinc oris lunt querela illæ, quæ Vates Isaías impio Regi Achaz propulsit: Miserum anxiabatur Rex ille totus animo constiterat,

natus, eo quod duorum potentissimorum Regum, scilicet Rasin Syriæ, & Phace Regis Israhel exercitibus obfessus teneretur. Adit Prophetæ Isaías, ait: *Rex, Deum inuocā, & in recessam, quod tibi desideratam concedet libertatem, Iesu tibi signum &c. quodcumque placuerit: Respondet ille: Non petam, & non tenabo Dominum. Legunt alij: Non petam, & non glorificabo Dominum. Quando quis aliquo indiget, aut necessitate coarctatur, nec inuocat Deum, Achaz auctum poltulaus, eum inuocat, et etsi inuocatus: quia aur eius denegat potentiam, quâ illi non petens, succurrit, aut derogat voluntati illi petita concedendi. Si eius denegat potestatem, accusat vi defectuosum & pauperem. Si potestatem credit, & voluntati derogat, ut illiberalem, & villem malitiam, eum inuocat: quia inter nos, qui habet quod det, nec dare vult, ut tales accusamus. Iniquitat Prophetæ, aitque: *Audi & ergo domus Dauid: Numquid parum vobis est, molestos vos esse homines, quia molesti es sis & Deo meo? Scipio agnita leg. ait: Angorem præbusisti Deo meo. O perfidi; qui Deum ad fummas redigitis angustias, eum non rogatis, eius portus non inferentes, ut vobis necessaria postuletis. Angorem præbusisti Deo meo. Deus meus, quis te potest coarctare? Quis tibi potest esse gravis, quis impotens? quis comprimeret, quis angustiat? num forsitan ad similes Sustannæ redactus angustias, ut exclames: Angustia mihi juncti vindique?* Dan. 13.*

Idem Prophetæ Isaías nobis hoc declarat: *Deum nobis nollemo modo loquendi, deferens, quasi cogitabundum, anxiutum, querulum. Et ob quam causam i quia nullus ad eum conseruet. Et vidit, quia non est vir: & aporiatus est, quia Isp. 19. non est, qui occurrat. Hoc verbum, Aporiatus est. Gracum est, adeo particularis significatio, ut 11. quoties Latinus interpres illud offendit, non Aporiatus transferat, sed ita ut sonat, exprimat: & dicere est, quid possemus, quod significet hominum perplexum, signum sollicitum, consernum. Talem se Deus exhibuit Isaías. Aporiatus est. Quam ob rem inquit: Eo quod Deus huc, illucque conspicias (ait) num sit aliquis, qui ad portas sua pulseret quidam rogaturus: & vidit neminem. Eo modo quo mercator, qui officinam suam polyminus, telis, sericis, tapetibus gemmis &c. instaurauit, quibus omnia bona sua impedit: interim qui merces illas emeret, accederet nemo, & sicut illi nihil magis perplacet, quam quod n'odo ille, modo alter eius inter officinam me caturus: ita Deo contigit; cuius Apostolus olim nouerat conditionem, dum ait: Datus*